

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLEGE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 16 JUNIJ.

Brugge en Yperen.

In de kiezingen van Brugge en Yperen zijn er dingen gebeurd, die grootelijks doen twijfelen wie de echte gekozen is: te Brugge, M. Van de Walle of M. de Vrière; te Yperen, M. Van Renynghe of M. Van Merris.

Het geval te Brugge, doet zich op als volgt: de nielige en witte briefkens afgetekend, was de volstrekte meerderheid 1576. M. Van de Walle bekwam 1577 stemmen; maar aangezien er in het zesde bureau 3 stembriefkens meer dan aangegeekende stemmers waren, besliste het midden bureau dat er tot eene balloteering tusschen MM. Van de Walle en de Vrière moest overgangaan worden.

Deze beslissing komt ons onwettelijk en onregelmatig voor: M. Van de Walle had de volstrekte meerderheid bekomen, zelfs wanneer de drie overtollige briefkens niet medegerekend werden, en het kwam aan het midden bureau niet toe van eene balloteering te bevelen. Bestond er eene onregelmatigheid, het behoorde de Kamer der Volksvertegenwoordigers toe daarover uitspraak te doen. Wij willen geenszins de onpartijigheid verdenken van het midden bureau, maar het heeft eene dwaling begaan die met de wet strijdig is, en zeker is het dat de echte gekozen M. de Vrière niet is, maar wel M. Van de Walle.

Te Yperen is het geval het volgende: de volstrekte meerderheid was 1000. M. Van Merris bekwam 1015 en M. Van Renynghe 1008 stemmen. Beiden hadden dus de volstrekte meerderheid behaald; maar in de 1° en 4° bureelen zijn er een vijftiental stemmen vernietigd, omdat ze nevens den naam van M. Van Renynghe het woord *burgemeester* behielden. In het 2° bureau, integendeel, heeft men verscheidene liberale briefkens aanveerd die hetzelfde opzichts M. Beke, burgemeester van Yperen, behielden.

Het vijftiental stemmen, die M. Van Renynghe niet aangerekend werden, waren nogtans geldig, want men mag, volgens de wet van 19 mei 1867, de hoedanigheid van den kandidaat in het stembriefken vermelden. Daaruit volgt dat M. Van Renynghe wettig gekozen is.

Mochten wij, zegt het *Vlaamsche Land*, het minste vertrouwen hebben in de onpartijigheid der Kamer, zeker is 't dat, in haren eerstkomenden zitting, MM. Van de Walle en Van Renynghe, als leden van het Parlement zouden aanveerd worden; want zij zijn de echte gekozenen van de meerderheid der kiezers.

Baldadigheden.

De *Vlaamsche Tijding* deelt den volgende brief mede over erge baldadigheden, welke, bij de kiezingen van 9 junij, te Brugge zijn voorgevallen. Wij bepalen ons deze walgelijke feiten aan de verontwaardiging der openbare denk-wijze te onderwerpen:

« Solert eenige maanden gaven eenige demokraten te Brugge een radikaal blad uit, onder de naam van *Peper en Zout*. Die gazette had hevige de kandidatuur van baron de Vrière aangerand, als hebbende deze afgeveerdig zich altoos als een der overbiddelijkste tegenstrevers van de ware vrijheids- en volksgezinde denkbeelden getoond. De wijze waarop M. de Vrière zich gedragen had tijdens de beraadslaging over de herinrichting van het leger, had aan het blad vooral als thema gediend om dezès herkiezing te bestrijden.

« In den nacht van dinsdag tot woensdag (eenige uren na de bekendmaking van den uitslag der balloteering waarin M. de Vrière de overhand behaald had) heeft een dichte drom doktrinaire bewegingsmakers, meestendeel leden van de maatschappij: *de vrienden van den vooruitgang*, het lokaal overrompeld waar de demokraten van *Peper en Zout* vereenigd waren, en hebben zich daar jegens verscheidene dezer aan de ergste geweldensdaden overgegeven. Een schrijnwerker, onder anderen, is zoodanig geslagen geworden, dat hij 's anderendaags 's middags nog bloedde.

« Maar vooral op Frans Van den Berghe hadden de duiveljagers het gemunt. Een der beide, zeer ongunstig gekend te Blankenberghe, was op eene tafel geklommen, en hitste de aanvallers aan die zich op den armen jongeling

geworpen hadden, en schreeuwde hem toe: « Staat hem dood! »

« Het is eenigermate als bij mirakel dat M. Van den Berghe aan den dood ontsnapt is: de woedende troep sleepte en trok hem op alle wijze met de hairen en de ooren en sloeg hem geweldig met stokken op hoofd en lijf.

« Dit afzichtelijk toneel werd op straat voortgezet waar de baldadigen eindelijk hun slachtoffer hebben laten liggen, nabij het gouv. vernemens lótel, in een erbarmelijken toestand.

« De verschillende gewonden hebben een klacht ingediend, en het is te hopen dat het gerecht krachtdadig zijnen plicht zal vervullen.

« Den 9° 's morgens, op den oogenblik der stemming, had de zoon van den baron-kandidaat op de straat M. Van den Berghe ontmoet en hem brutaal uitgescholden. Maar de opsteller van *Peper en Zout* stelde den onbeschofte op zijne plaats, hem antwoordende dat men niet meer in dien tijd der tweegezichten, noch der bevoorrecht-hed was: *Wij zullen er toe terugkeeren*, riep M. Comile de Vrière uit: — Het woord verdient aangestipt te worden. »

Handel, Nijverheid en Landbouw.

Het is onbetwistbaar dat hij, die het middel vinden zou om op volledige wijze de aardappel-ziekte te doen verdwijnen, eene groote dienst aan de menscheit zou bewijzen en veel tot het algemeen welzijn zou bijdragen.

Sedert het verschijnen dezer ziekte zijn er vele proefnemingen gedaan, om de gezondheid aan dit knolgewas terug te geven, dat een onmisbaar voedsel geworden is, zonder dat echter de praktijk de doelmogelijkheid der voorgestelde hulpmiddelen bewezen heeft. M. Gülich, van Pienberg, in Holstein, geloofte een onfeilbaar middel gevonden te hebben tegen die kwaal. Na zijn middel gedurende vijf achtereenvolgende jaren te Utica (Verenigde Staten) beproefd te hebben, is hij in de lente van 1867 in zijn land teruggekeerd, alwaar hij aardappelen heeft aangekweekt, onder het toezicht eener commissie, door het pruisisch ministerie benoemd.

Die commissie heeft de schitterende uitslagen zijner kweekwijze vastgesteld en ze warm aanbevolen. M. Gülich wil die niet geheim houden, maar beschrijft ze integendeel in een boekje, en hij verlangt dat iedereen uit zijne ontdekking zou voordeel trekken.

Ziehier de voornaamste grondbeginselen, waarop zijn stelsel rust: 1° Men mag enkel geheele aardappelen planten, met de kiem naar omhoog; 2° de mest moet derwijze geschikt zijn, dat hij van den eenen kant gemakkelijk de wortels bereikt, maar dat van den anderen kant de jonge knollen er niet kunnen mede in aanraking komen; 3° de zware verscheidenheden moeten eene ruimte beslaan van 12 vierkante voeten voor iederen gepluften aardappel; voor de kleine soorten zijn van 5 tot 4 vierkante voeten voldoende; 4° de aardappelen moeten derwijze geplant zijn, dat de wortels in geene aanraking met water van onder den grond kunnen komen; zij moeten dus boven de effenlopende vlakke der groeven bevinden; 5° bij het kronnen van den stam moet men zorg dragen, dat iedere stam zijne bijzondere en voldoende plaats heeft; 6° de ontaarde aardappelen moeten zoo spoedig mogelijk vervangen worden door volkomen gezonde, uit zaad gewonnen.

M. Bartholeyns is burgemeester der gemeente Kermp benoemd.

« Op den markt van Luik van gisteren is de prijs der tarwe fr. 2.25 opgegaan. Het koren is aan denouden prijs gebleven. Deze prijzen der graanen zijn ook in rijzing op andere markten van het land.

« Men schrijft uit Chimay:

Frans Nival van Momignies, door zinsverbijstering aangedaan, beeldde zich in, dat de doctor van Macon alleen hem kon genezen, en ging dusdags morgen naar die plaats. Uit vrees dat hij onderwege gekke streken zou verrichten, geleide zijn schoonbroeder hem huiswaarts, toen hij aan de barreel van den spoorweg, in 't besich van Macon gekomen, op den oogenblik dat de trein uit Momignies aankwam, over de bareel sprong, niettegenstaande de pogingen der bareelwachster. Te vergeefs poogde zijn schoonbroeder hem tegen te houden; beiden werden door machine getroffen. Nival is op den slag dood gebleven; zijn schoonbroeder, slachtoffer zijner zelfopoffering, werd den arm verbrijzeld.

« Een ongeluk is tot iets goed! Eene instorting in de krijgsschool te Brussel heeft tot de ontdekking gebracht van een groot getal kelders waarin men een monument gevonden heeft, dat voor de vaderlandsche kunst belangrijk zal geacht worden. De kelders waren die van de voormalige abdij van St-Jacob, gezegd Kouden-

berg. Het monument in kwestie is een grafgeesticht in wit marmer, voorzien van een standbeeld, verbeeldende een stouwerood kind, het hoofd op een kussen, en met eenen leeuw aan de voeten. Tegen het monument stond een looden koffer, die de lijkstijl van een kind scheen te bevatten.

Inderdaad, het monument draagt een latijnsch opschrift, welk leert, dat het opgericht werd voor den aartsbischop Frans, zoon van keizer Maximiliaan en van Maria van Bourgondië, die in de St-Jacobskerk begraven werd, en van wien men niet wist wat er van zijne stoffelijke overblijfselen geworden was.

Het grafgeesticht, een waar meesterstuk der oude beeldsnijkunst, draagt het jaartal 1526 en den naam van Everard de Beaugraud. Het zal in de galerijen van het nationaal Muséum bewaard worden.

Het gouvernement heeft bevelen de opzoekingen in de kelders voort te zetten.

« Men schrijft uit Nomen, 14 junij: Verleden donsdag was Sksa Hars, oud 22 jaar met den gesamen D. Monthy getrouwd, en in den namiddag werd er gedanst. Te midden van het feest bracht Sksa een kind ter wereld en stierf eenige oogenblikken daarna; het kind stierf met de moeder. D. Monthy was dus man, vader en wedownaar op denzelfden dag.

« Men schrijft uit Eecloo, 14 junij: Sedert eenige dagen heerscht er te Bouchante eene beweging, waarvan men zich nergens een denkbeeld maakt. Zonder ophouden wordt elke weg ingenomen door ontelbare karren, wagens en allerhande voertuigen, volgeladen met garnalen en mosselen van de banken te Philippine en die men langs alle richtingen uitvoert. De mosselbanken worden meer en meer bezaaid en uitgebaat, en dit jaar zijn de mosselen zoo wel gebeld, dat er van dien overvloed bij menschengeheugen geene wérga bestaat. Thans is het tijdvak der jonge mosselen begonnen: de banken zijn letterlijk overlast; alle dagen worden de mosselen geplukt, en alle dagen staan de banken weer vol. Het is Gent, die nu de meeste mosselen trekt; binnen veertien dagen is het de brug van Parijs. De prijs der mosselen door den grooven afbrek, slaat niet af; ze gelden doorgaans fr. 2.50 per ton van 70 tot 80 kilos.

« Vrouwen hebben lange tongen. In een dorp, met ver van Eecloo, was een diefstal begaan. Dezer dagen schold eene vrouw haren schoonbroeder voor dief. De politie deed onderzoek. En wie werd er als dief aangehouden? D' vrouw, die gescholden had, en haar man bovendien!

« Men schrijft uit Geeraardsbergen, 14 junij. De verledene week ontstond er brand in de kleeckas van een huis der Gaffelstraat. Een buurman stelde ter hulp toe, wanneer hij in den gang van het huis den bewoner buiten tegen kwam, aan wien hij verwonderd vroeg: « Waar loep gij heen, als het in uw huis brand? » — « Wel, den agent der assurance verwittigen bij wien mijne menbelen verzekerd zijn, » was het antwoord. »

« Ziehier wat de sterrekundige Thomas Moultover zes eeuwen, in 1268, voorspogde voor het jaar 1868: « Ten jaer 1868, dat gelijk schijnt aan het jaar waarop *Genus* zijnen toer deed en welk het zesde zonnecijfer is, zal de lente zacht en schoon zijn; de zomer droog en warm; de herfst gematigd en goed voor de zaaing, en alles zal goed groeien. In alle landen zal er veel graan en alles zal goedkoop zijn. Na den oogst zullen de wijngaarden goed staan in vele landen wat den wijn goedkoop zal maken. Gansch het kristendom moet God daarvoor danken. » Het ware inderdaad te wenschen dat deze voorspogging zich verwezenlijkte.

« Een rijke grondeigenaar uit het departement Pas de-Calais is voor de tweede maal in het huwelijk getreden.

Hij is 65 jaren oud en zijne jonge vrouw telt er nauwelijks 19. Welnu, die man had uit zijn eerste huwelijk eene dochter welke thans pachteres te... en 40 jaren oud is.

Die vrouw zelve heeft eene dochter van 20 jaren, welke in de aanstaande maand in het huwelijk zal treden.

Hieruit blijkt dat de dochter 21 jaren meerder telt als hare moeder, en eene eerbiedwaardige stiefmoeder welke een jaar jonger is als hare stiefdochter. Het geval is tamelijk zonderling en verdient wel degelijk aangehaald te worden.

Buitenlandsch nieuws.

Frankryk.

Parijs, 12 junij.

La France kondigt heiden aan dat, volgens verzekerde inlichtingen, een volmaakt akkoord tusschen de waarborgende Mogendheden bestaat op de verschillende belangen, in verband met

de laatste treurige gebeurtenis in Sergië.

Het zelfde blad logenstrafte het gerucht dat de Oostenrijksche hoofdmontier Von Beust een voorstel zou hebben gedaan betrekkelijk een verband tusschen Rusland, Pruisen en Oostenrijk, gericht tegen den overwegenden invloed van Frankrijk in Europa.

« De ministers der buitenlandsche zaken en van oorlog zijn heiden morgend naar Fontainebleau vertrokken, alwaar morgen eene groote Ministerraad zal onder 's Keizers voorzitting zal vergaderen.

« De Kamer heeft de beraadslaging over het nieuw aan te leggen spoorwegnet hernomen; zij houdt zich nu bezig met het wetsontwerp betrekkelijk de overeenkomst tusschen den Staat en de compagnie der Charentes.

« De Keizer zag er op den oogenblik van zijn vertrek naar Fontainebleau, zeer lijdende en neerslachtig uit. In den morgend had hij nog nagenoeg een uur gearheid met den prieket der Seine, die uitgenoodigd is om eerstdaags naar Fontainebleau te komen. Er is weder sprake van, dat de heer Haussmann in het ministerie zal worden opgenomen, en wel met den titel: minister der schoone kunsten en van de stad Parijs. Dit zou geschieden om te voldoen aan zijn verlangen, om zelf zijne handelingen voor het Wetgevend Lichaam te verdedigen.

« Maarschalk Bazaine doet thans zijne derde rondreis in de oostelijke departementen, tot het inspecteeren van de vestingen en de garnizoenen. Eergisteren bevond hij zich te Besançon. Volgens de verzekering van het *Journal de Besançon*, is de maarschalk zeer koel ontvangen.

« Tegen de *Patria* en den *Pays* is eene gerechtelijke vervolging ingesteld. Beide officieuzedagbladen hebben in den laatsten tijd oorlogzuchtige berichten opgenomen, bestemd om op de Beurs te werken, en de regering wil den oorsprong dier berichten kennen. Dit proces kan een tegenbanger worden van de zaak Kervéguen. Evenwel rijst als van zelve de vraag waarom men thans eerst tot eene vervolging overgaat?

« Gisteren heeft de eerste algemeene vergadering plaats gehad van de *Ligue de la paix*. De *Charivari* vergelijkt die bij eene conferentie van lekerbekken op het vlot van de *Medusa*.

Rultschland.

« De keizerin is gisteren van Of'n hier aangekomen.

« Prins Napoleon heeft eergisteren ten hove te Schönbrunn gedineerd en is daarna met den Keizer uitgeleden, die met beide kreten van: *Leve de Keizer!* werd begroet. De prins vertrekt donderdag naar Pesh, waar hij zes dagen zal vertoeven.

« Dezer dagen is een stuk openbaar getoonaakt, waaruit, naar men meent, gedeeltelijk althans, kan worden opgemaakt, welke houding de hooge Katholieke geestelijkheid tegenover de confessionneele wetten zal aannemen. Het bedoelde stuk is eene circulaire, welke de bisschop van St-Pöllen, Mgr. Fessler, aan de geestelijken van zijne diocees heeft gericht. In den aanvang van dat, in zeer gematigen toon gesteld, schrijven, verklaart de bisschop, dat het Concordaat zijne kracht als kerkelijke wet voor alle katholieken blijft behouden, zoo lang de Paus de door de nieuwe wetten gewijzigde of vervallen bepalingen daarvan niet heeft veranderd of opgeheven. Wat het Concordaat als kerkelijk voorschrift vaststelt, moet onder alle omstandigheden worden nagekomen; met opzicht tot hetgeen de Staat vroeger tot ondersteuning van het Concordaat heeft toegezegd en thans ingetrokken, blijft niets over dan zich zelve te helpen. De bisschop, in den loop zijner circulaire voorts constateerende, dat het Concordaat door de drie nieuwe wetten nog in de verte niet geheel is opgeheven, en dat de verordeningen tot uitvoering dier wetten nog niet bekend zijn verklaart dat de geestelijken ten aanzien van huwelijksaangelegenheden zullen moeten handelen, zoo als zij tot nu toe hebben gedaan. Ook met betrekking tot de schoolwet zullen zij op den toot nu gevolgden weg « getrouw en ijverig » moeten voortgaan. Ten slotte verzekert de bisschop, dat het zijn streven zal zijn, elke heilloozen breuk tusschen Kerk en Staat zoo mogelijk te veruijden en vermaant hij de geestelijken om in eenen geest van liefde, van vrede en van eendracht werkzaam te zijn. Gelijktijdig met die circulaire heeft de bisschop een herdijken brief van gelijke strekking aan de katholieken van zijne diocees uitgevaardigd.